

*В. В. Роєнко, аспірант*

*ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»*

## **ФАКТОРИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ**

В умовах поступового загострення конкуренції на ринку та підвищення збитковості окремих страхових операцій, увага страховиків усе більше приділяється питанням активізації інвестиційної діяльності як додаткового джерела отримання прибутку. Страхові компанії захищають власні та тимчасово вільні залучені кошти від інфляційного знецінення шляхом розміщення в різноманітні фінансові інструменти, що дозволяє їм досягти не лише фінансової стійкості, але й конкурентоспроможності на страховому ринку.

Досліджуючи інвестиційну діяльність страхових компаній, необхідно чітко визначити той інвестиційний потенціал, якими вони володіють та фактори, які визначають його обсяг.

Інвестиційний потенціал страхових компаній можна розглядати як організовану сукупність наявних та потенційно можливих інвестиційних ресурсів, що використовуються ними для розміщення у визначених законодавством напрямках з метою реалізації тактичних та стратегічних цілей діяльності страховиків.

Процес формування та реалізації інвестиційного потенціалу страхових організацій неможливий без систематизації та дослідження факторів впливу на нього. З метою покращення ефективності управління розміщення інвестиційних ресурсів страховиків запропоновано розглядати фактори впливу з двох точок зору: можливості управління (об'єктивні та суб'єктивні) та джерел виникнення (ендогенні та екзогенні).

До об'єктивних відносять ті фактори, які не залежать від діяльності держави в цілому та страхової організації зокрема. До них можна віднести: фінансові кризи, терористичні акти, стихійні лиха та інші. Відповідно

суб'єктивні фактори є результатом причинно-наслідкових зв'язків щодо прийняття відповідних управлінських рішень як на мікро-, так і на макрорівні.

Крім цього, з точки зору джерел виникнення, всі фактори впливу на процес формування та використання інвестиційного потенціалу страхових організацій можна розділити на екзогенні та ендегенні.

Екзогенні фактори впливу відображають стан та особливості макросередовища, в якому функціонує страхова компанія. До найбільш суттєвих можна віднести: економічну та політичну ситуацію в країні, стан розвитку фінансового ринку, ступінь розвитку страхового ринку, рівень інфляції, наявність платоспроможного попиту та заощаджень у населення тощо. Вагому роль у процесі формування та використання інвестиційного потенціалу страхових компаній відіграє державна політика у фінансовому секторі економіки. При її реалізації ключовим моментом є мінімізація ризику експропріації активів, який вважається головною перешкодою для ефективного розвитку фінансового сектору. Внаслідок високої ймовірності втрати фінансових ресурсів, економічні суб'єкти поступово вивільняють їх з фінансового обігу. Органи державної влади у рамках реалізації фінансової політики здійснюють комплекс заохочувальних заходів, зокрема, у напрямку стимулювання інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання (встановлення пільг, визначення стратегічно важливих напрямків інвестування тощо). Окрім цього, до сфери функціональних повноважень органів державної влади належить розвиток правового та інформаційного забезпечення фінансового ринку, що забезпечить його ефективному та стабільному функціонуванню.

До ендегенних відносять ті фактори впливу, що формуються в межах страхового бізнесу та зумовлені рівнем його розвитку та ефективністю функціонування. Дослідження й аналіз діяльності страхових організацій дозволили виокремити внутрішні фактори, що найбільшим чином впливають на інвестиційний потенціал, зокрема: фінансовий стан страхової організації,

розмір компанії, стадія життєвого циклу компанії, обсяг інвестиційних ресурсів, структура сформованого страхового портфелю за часовим аспектом тобто за термінами дії договорів страхування. Крім цього, важливе місце при реалізації інвестиційного потенціалу посідає рівень організаційного забезпечення управління розміщенням коштів страховиків, що визначає якість інвестиційних вкладень через встановлення оптимального співвідношення між параметрами «доходність-ризикованість-надійність».

Таким чином, інвестиційний потенціал страхових компаній можна розглядати як взаємопов'язану сукупність внутрішніх та зовнішніх факторів впливу, що визначають можливості страхових організацій залучити фінансові ресурси та ефективно розмістити їх в різноманітні об'єкти інвестування.

Роєнко, В. В. Фактори, що визначають процес формування та використання інвестиційного потенціалу страхових компаній [Текст] / В. В. Роєнко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27–28 жовтня 2011 р., м. Суми : у 2-х т.– Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2011. – Т. 2.– С. 146–147.